

Notatka z zajęć 7 maja 2012 r.

Herkules a filatelistyka

Notatkę sporządziła Helena Płotek na podstawie własnej prezentacji i dyskusji w grupie.

1. Gibraltar – c.d.

- a. znaczki pocztowe z Herkulesem:
 - i. kolumny – nawiązanie do ikonografii budzącej skojarzenia z antykiem;
 - ii. dominujący Herkules – olbrzym – stoi nad cieśniną Gibraltarską – jedną nogą na jednym brzegu, drugą – na drugim;
 - iii. <http://www.mlahanas.de/Greeks/Gods/HerculesStamps.html> (ciekawa strona, na której są też inne znaczki).

2. Znaczki pocztowe z Herkulesem w innych państwach:

- a. Herkules – bardzo popularny motyw – także w krajach niezwiązanych bezpośrednio z tradycją antyczną, np. Afryka, wyspy Mikronezji, Wyspy Karaibskie;
- b. powody wydawania znaczków:
 - i. towar eksportowy małych krajów, np. Watykanu;
 - ii. kolekcjonerstwo;
 - iii. np. w latach 70 – dobry nośnik propagandowy → czasy, kiedy jeszcze wszyscy wysyłają listy;
 - iv. znaczki okolicznościowe – upamiętniające jakieś sytuacje, np. czterechsetną rocznicę urodzin Rubensa czy w związku z Igrzyskami Olimpijskimi;
- c. ikonografia:
 - i. bardzo często 12 prac Herkulesa – słynne, więc łatwe w odbiorze, ale także walka z Antajosem czy Acheloosem. Ikonografia musi być na tyle prosta, by łatwo było ją odczytać – często także podpisy;
 - ii. „przekopiwane” obrazy z Herkulesem mistrzów malarstwa, np. Rubensa, Bouchera czy z antycznych waz;
 - iii. kultura popularna, np. Disnejowski Herkules;

d. Grecja:

i. Bardzo wiele znaczków z Herkulesem – szeroki kontekst:

- znaczki z okresu walk grecko-macedońskich 1903-1908;
- lata 70. – seria znaczków z Herkulesem → z cyklu 12 prac – ale tylko prace związane z zabijaniem przeciwników – do tego autorzy dobrali inne znane sceny z życia Herkulesa, np. walka z Antajosem → okres reżimu pułkowników → w 1970 r. proces sądowy przeciwników reżimu pułkowników – czy mógł być związek?;
- znaczki z Herkulesem – drużyna piłkarska.

3. Inne ciekawe odniesienia do mitu Herkulesa, które pojawiły się w trakcie kwerendy „filatelistycznej”, niezwiązane jednak z filatelistyką:

- Konkurencja zawodów siłaczy – *Uchwyt Herkulesa*, tzw. *Hercules Hold*:
 - a. zawodnik ma utrzymać, jak najdłużej, dwa jednakowe ciężary, których siły działają w przeciwne strony. Wypuszczenie z dłoni jednego lub obu ciężarów kończy konkurencję;
 - b. w jednej z wersji ciężarem są dwie kolumny, w drugiej dwa samochody, które staczają się w przeciwnych kierunkach z dwóch pochylni.
- Obraz Salvadora Dalego, znany pod angielskim tytułem: *Hercules Lifts the Skin of the Sea and Stops Venus for an Instant from Waking Love* z 1963 r. – mniej popularny obraz słynnego artysty – kwestie do przemyślenia: jak tłumaczyć tytuły dzieł nierozpowszechnionych w Polsce? Jakie przesłanie niesie ta praca Dalego? Jak artysta widzi mit Herkulesa?